

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 99/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. februára 2012 prerokoval námietku predpojatosti vznesenú A. H., B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou M. P. s. r. o., konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. M. P., účastníkom konania vedeného Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 4121/2011, proti sudcovi Ústavného súdu Slovenskej republiky Ľubomírovi Dobříkovi, a takto

r o z h o d o l :

Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Ľubomír Dobřík je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 4121/2011.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2012 doručená sťažnosť Mgr. B. M., B., Ľ. M., B., zastúpených advokátom JUDr. M. Š., B., a A. H., B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou M. P. s. r. o., konajúcou prostredníctvom

advokáta a konateľa JUDr. M. P. (ďalej len „sťažovateľ v 3. rade“, spolu všetci len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 250/2007 a jeho uznesením č. k. 3 Er 250/2007-481, Ex 2675/2007 zo 6. októbra 2011 v časti, v ktorej boli zamietnuté námietky povinných v 1., 2. a 3. rade proti upovedomeniu o začatí exekúcie.

Sťažnosť sťažovateľov bola pridelená na rozhodnutie III. senátu ústavného súdu, ktorého členom je aj sudca Ľubomír Dobrík a je vedená pod sp. zn. Rvp 4121/2011.

Dňa 30. januára 2012 bolo ústavnému súdu doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľa v 3. rade označené ako „*Námietka sťažovateľa v 3. rade o predpojatosti sudcu*“ (ďalej len „námietka predpojatosti sťažovateľa v 3. rade“), v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Sťažovateľ v 3. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zmysle § 28 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z... vyhlasuje, že sudcu JUDr. Ľubomíra Dobríka, ktorý má rozhodovať v tunajšom konaní odmieta, vzhľadom na jeho vzťah k účastníkom konania...

JUDr. Ľubomír Dobrík v roku 1997 podal žalobu proti spoločnosti..., ktorou sa domáhal práva na ochranu osobnosti. Vec bola vedená na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod spisovou značkou 4 C 220/97. V tej dobe sťažovateľ v 3. rade pôsobil v čelnej funkcii manažmentu ako generálny riaditeľ a predseda predstavenstva a zároveň bol majoritným akcionárom...

V Rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 4 C 220/97-97 zo dňa 16. 03. 1999 vo veci ochrany osobnostných práv JUDr. Ľubomíra Dobríka, sa sťažovateľ v 3. Rade aj priamo spomína. Sťažovateľ v 3. rade poukazuje na zjavnú protichodnosť záujmov JUDr. Ľubomíra Dobríka a sťažovateľa v 3. rade vo vyššie uvedenom konaní 4 C 220/97 o ochrane osobnosti, ktorá vzbudzuje objektívne pochybnosti nepredpojatom, resp. nezaujatom rozhodovaní JUDr. Ľubomíra Dobríka v tunajšom konaní o ústavnej sťažnosti...

Sťažovateľ v 3. rade má zato, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti existuje opodstatnená pochybnosť o nepredpojatosti JUDr. Lubomíra Dobríka pre rozhodovanie v tunajšom konaní o ústavnej sťažnosti. Poukazuje pritom na rozhodovacia prax Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej by mal byť sudca vylúčený pre predpojatosť aj v prípade, že vyššie uvedené skutočnosti vzbudzujú objektívne pochybnosti o nepredpojatosti sudcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené s poukazom na § 27 zákona č. 38/1993 Z. z... sťažovateľ v 3. rade... žiada Ústavný súd Slovenskej republiky, aby rozhodol o vylúčení JUDr. Lubomíra Dobríka spôsobom ustanoveným v § 28 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z...“

Sudca Lubomír Dobřík sa k námietke predpojatosti sťažovateľa v 3. rade vyjadril 7. februára 2012 takto:

„... skutočnosti uvádzané pánom A. H. majú reálnu podobu a sú pravdivé.

Ja osobne necítim svoju predpojatosť k účastníkom konania v tejto veci a pána A. H. si osobne vážim. Vec vnímam tak, že vzniká osobný vzťah medzi rozhodujúcim sudcom a účastníkmi. Čo len náznak narušenia tohto vzťahu by mohol spochybníť rozhodovanie vo veci samej, a preto súhlasím s tým, aby v zmysle rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky som bol vylúčený z rozhodovania v jeho veci, aby bol určený iný člen Ústavného súdu Slovenskej republiky k rozhodovaniu v nej.“

II.

Podľa § 27 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sudca je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli do začiatku ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť najneskôr na začiatku ústneho pojednávania. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli v priebehu prvého ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť bez zbytočného odkladu. Na neskoršie vyhlásenie o odmietnutí sudcu pre predpojatosť sa neprihliada a ústavný súd už o ňom nerozhoduje.

Podľa 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v pléne ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre jeho predpojatosť rozhodne plénum ústavného súdu; odmietnutý sudca nehlasuje. Ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre predpojatosť rozhodne iný senát; odmietnutý člen senátu nehlasuje. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho.

Predsedníčka ústavného súdu predložila námietku predpojatosti sťažovateľa v 3. rade na rozhodnutie IV. senátu ústavného súdu v zmysle čl. IV bodu 3 Rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2011 (sp. zn. Spr 70/2011), podľa ktorého o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhoduje IV. senát, ak ide o sudcov III. senátu.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadržal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (II. ÚS 71/97, III. ÚS 188/2011).

Nestrannosť treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť osobné presvedčenie sudcu prerokúvajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky na vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (Piersack v. Belgicko – rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 1. októbra 1982).

Nemožno sa uspokojiť len so subjektívnym hľadiskom nestrannosti, ale treba skúmať, či sudca poskytuje záruky nestrannosti aj z objektívneho hľadiska. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, ich právnym zástupcom, svedkom a pod. Z tohto hľadiska preto nezáleží ani na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadril v zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý. Rozhodujúce nie je jeho stanovisko, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach strán a verejnosti (III. ÚS 158/08).

Aplikujúc uvedené právne názory na posudzovanú vec ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ v 3. rade uviedol vo svojej námietke predpojatosti skutočnosti, ktoré objektívne môžu vyvolať pochybnosti o nepredpojatosti sudcu Ľubomíra Dobríka pri rozhodovaní veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 4121/2011. Ústavný súd akceptuje vyjadrenie sudcu Ľubomíra Dobríka, v zmysle ktorého sa v predmetnej veci necíti predpojatý, ale zároveň poukazuje na skutočnosť, že sudca Ľubomír Dobřík vo svojom vyjadrení pripúšťa, že vzhľadom na jeho pomer k sťažovateľovi v 3. rade by mohlo dôjsť k spochybneniu rozhodovania ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 4121/2011, a preto súhlasí s tým, aby bol v tejto veci vylúčený z rozhodovania.

Na tomto základe ústavný súd, zohľadňujúc skutočnosti uvedené v námietke predpojatosti sťažovateľa v 3. rade, vyjadrenie sudcu Ľubomíra Dobríka, ako aj svoju doterajšiu judikatúru v obdobných veciach, rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2012